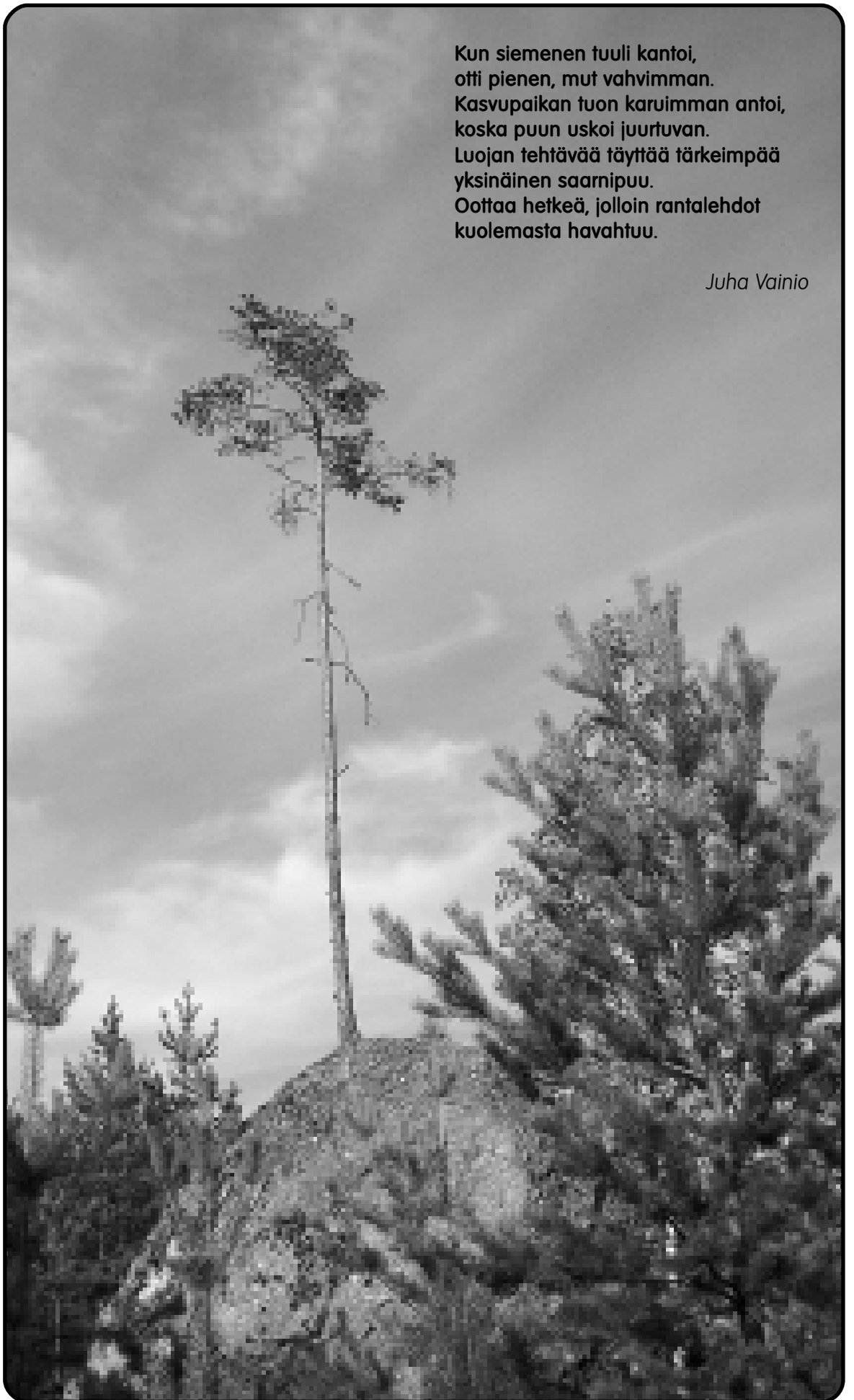

RANNANTAIKAA...

Kun siemenen tuuli kantoj,
otti pienen, mut vahvimman.
Kasvupaikan tuon karuimman antoi,
koska puun uskoi juurtuvan.
Luojan tehtävää täyttää tärkeimpää
yksinäinen saarnipuu.
Oottaa hetkeä, jolloin rantalehdot
kuolemasta havahtuu.

Juha Vainio

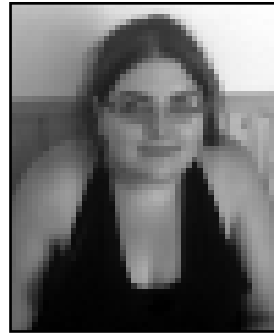

KESÄPÄIVIEN PUUHIA

Vilkaan kevään jälkeen on kylissämme nautittu enemmän ja vähemmän sateisista lomakuukausista monin eri tavoin. Omien grilli- ynnä muiden juhlien lisäksi on heinäkuussa ehditty myös juhlia yhdessä; Kesäjuhlat Kuorsalossa, Hapanvellijuhlat Klamilan kalasatamassa, Kylä Maailmassa juhlat Rantaituvalla höystettynä Vaula Hyppäsen 50-vuotispäivillä sekä Mäntlahden Rannanpoikien 90-vuotisjuhlat

Juhannuksenkin viettoon saapui kylillemme edellisvuosia enemmän väkeä, ja esimerkiksi Rantaituvalla keskikesän juhla vastaanotettiin kaksipäiväisen lentopalloturnauksen merkeissä. Juhannusaattona ottelu keskeytettiin, kun osallistujat lähtivät Rakilaan kokkoa katsomaan. Juhannuspäivänä puolestaan pelattiin jalkapalloa Satumaan "kentällä".

Heinäkuussa rakennettiin Kaakonrannan Kyläyhdistyksen toimesta nuotiopaikka Mäntlahden mattorantaan, mutta valitettavasti kovien sateiden muodostamat tulva-vedet siirsivät myöhemmin näitä rakennelmia pois paikoiltaan. Lisäksi kyseinen kuukausi toi tullessaan hie-man uutta ihmeteltävää niin kyläläisille kuin mökkiläisillekin, kun aiemmin nimeämättömien pikkuteiden varsille alkoi ilmestyä tienviittoja ja jotkin rakennukset saivat ko-

konaan uudet osoitteet. Heinä-elokuun vaihteessa huomio kiinnittyi myös Museotiehen, jonka asvaltti uusittiin Hamina – Klamila välillä. Lisäksi Klamilassa aloitettiin uuden pyörätien rakentaminen turvaamaan lasten ja muidenkin tielläliikkujien kulkemista.

Kesän mittaan on Paussi-kioskillakin ollut vilkasta, kun kahvittelijoita ynnä muita asiakkaita on käynyt aina ulkomaita myöten. Mäntlahdessa mielenkiintoa ovat herättäneet myös kylän kolme uutta lammasta Maisa, Alma ja Altti, joiden äänien alkuperää ihmeteltiin kunnes ne paikallistettiin kylätalkkarimme Seppo Ojalan pihapiiristä kuuluviksi.

Syksyn lähestyessä on elämä kylissä jälleen vilkaanpuoleista, ja mm. perinteiselle Viipurin-matkalle Mäntlahdesta on tarkoitus lähteä lauantaina 22. syyskuuta. Matka on jälleen saavuttamassa suosiota niin kyläläisten kuin heidän ystäviensäkin keskuudessa, mutta muutamia vapaitakin paikkoja on vielä jäljellä – nyt kannattaa ilmoittautua, jos vielä haluaa mukaan! Tämän reissun ja muiden syksyn tapahtumien kuulumisista lisää sitten seuraavassa lehdessä – nauttikaa lämpimistä päivistä niin kauan kun niitä vielä riittää!

Aurinkoisin terveisin,

Susanna Korpela

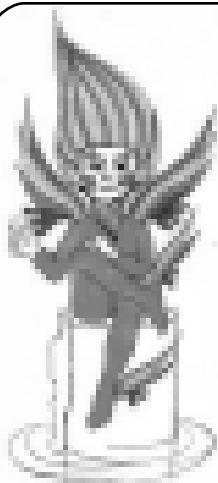

KLAMILAN KALASATAMASSA NÄHTYÄ

Eräänä elokuun perjantaina tavattiin Klamilan kalastaman vierasvenelaiturissa harvinaislaatuinen rautavene. Veneen omistaa haminalainen Olavi Kemppe. Hän oli ostanut veneen Kotkasta vuonna 1997. Myyjän oli tarkoitus rakentaa hitsarilla teetetyistä rungosta huvivene, mutta hän ostikin kesämökin Virolahdelta ja veneen rakentaminen jäi.

Kemppe rakensi ostamastaan rungosta huviveneen, joka valmistui syksyllä 2005. Sen jälkeen Kemppein perhe on veneillyt Suomenlahdella ja aina Turun saaristossa asti.

RANNANTAIKAA...

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ VIII VUOSIKERTA

Julkaisija: Rannantaikaa väki ry
Simonmäentie 18, 49840 Mänttälahti

Vastaava ja taiteija: Ilkka Ahmavaara
p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi

Toim.siht: Mervi Värrö
p. 044 506 0370, mervi.varri@dlc.fi

Toimittaja: Susanna Korpela
p. 044 303 9369, susukoo@luukku.com

Paino: Solver Kotkaset

www.saunalahti.fi/rantai

ISSN 1795-1054

Painos 200 kpl

Ilmestyy kerran vuodenaajassa

PANKKI: HSOP 550600-261550

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden toimitukseen ilmestymiskuukausien alussa:

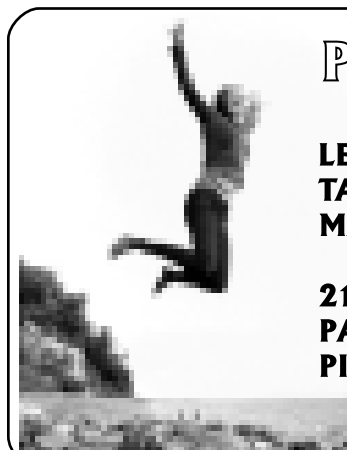
1. helmikuu 2. toukokuu 3. elokuu 4. marraskuu

LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOINI!

Ettei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

Elämä lyhyt - ankerias pitkä
Hannu ja Henri Peltola esittelevät n.98 cm pitkää kalaa.

PAUSSI

**LENTÄÄ VALOA JA
TANSSIA
MAIJA MIIN**

**21.8. KLO 18:00
PAUSSI KIOSKIN
PIHALLA**

TÄSSÄ NUMEROSSA MM:

KÖYDET IRTI -KASTA LOSS.....	4
HAUTOJEN KUNNOSTUSTA KUORSALOSSA	5
PYÖTSAAREN OSAKASKUNTA RETKELLÄ.....	6
RAKILAN OSAKASKUNNAN KUULUMISIA.....	7
KLAMILA LAIDASTA LAITAN.....	8
AALLOTAR JA HAIKIA ETELÄISILLÄ MERILLÄ.....	9
LAMPAILLE HEINÄÄ.....	9
TATU TAMPEREEN LAVOILLA.....	9
SARGASSOMEREN VAELTAJA VAARASSA.....	10
KALANKASVATUSTA.....	12
UUSI RANTA-AITTA.....	12
TAARASTI.....	12
RYSÄKALASTUSTA RUISSAAREN VESIL- LÄ.....	13
ERILAISIA NUORIA KLAMILASSA?.....	14
KYLÄ MAAILMASSA 2007.....	16
JUHANNUSTA URHEILLEN.....	17
TALKOOHENKEÄ KYLILLÄ.....	18
NUOTIOPAIKKA MATTOLAITURIN VIEREEN.....	18
MÄNTLAHTI RESUME.....	19
KAAKONRANNAN SAPUSKAA	20
ANNA JA ARVO.....	20

KÖYDET IRTI – KASTA LOSS

Köydet Irti – Kasta Loss on veneilyseurojen valtakunnallinen tapahtuma, joka rakentuu hauskan veneilykilpailun ympärille. Kilpailu järjestettiin 11.8. toista kertaa samanaikaisesti eri veneilyseuroissa ympäri Suomea. Kaikki kilpailun tehtävät olivat sellaisia, joista veneilijät joutuvat selviämään normaalistikin vesillä liikkeessä. Tehtävien suorittamiseen voi osallistua jokainen perhemiehien tai venekunnan jäsen.

Kilpailu alkoi kipparikokouksella, jossa annettiin tarvittavat ohjeet. Kokouksen jälkeen kilpailijat suorittivat kirjalliset tehtävät, jotka olivat samat koko maassa viimeistä tehtävää lukuun ottamatta. Kirjallisten tehtävien jälkeen oli navigointitehtävän vuoro. Tässä tehtävässä ei suoritettu ajanottoa vaan kilpailijat saivat valmiiksi piirretyn reitin, jonka varrelta he etsivät reittitarkistuskohteita. Vesillä suoritettujen osuuden jälkeen oli jäljellä vielä maatehtävä, johon ratamestari antoi lisäohjeet.

Klamilan Veneläjöiden ja Virolahden Pursiseuran yhteisesti järjestämään Köydet Irti-kilpailuun Klamilan kalasatamassa osallistui tänä vuonna kuusi venekuntaa ja kilpailun ratamestarina toimi Juha Paalanen. Kilpailussa palkittiin kolme parasta ja kaikki osallistuneet venekunnat saivat Köydet Irti-mastoviirin. Lisäksi kilpailun hyväksytysti suorittaneet ovat mukana valtakunnallisessa pääpalkinnon arvonnassa. Palkinto on Navigare-lehden

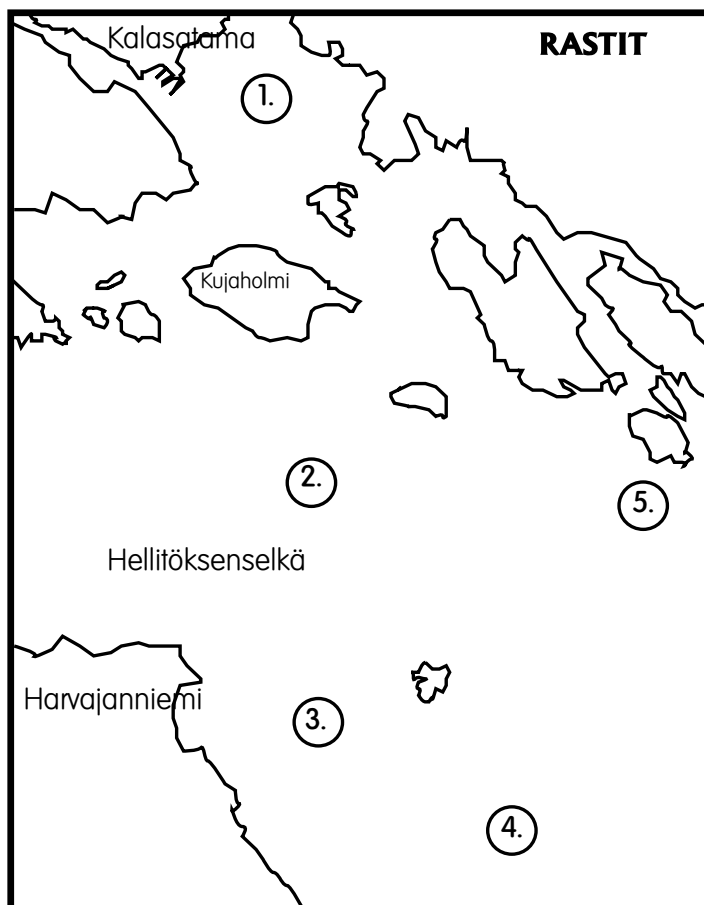

Klamilan kilpailun ratamestari-merikapteeni Juha Paalanen.

Kahden hengen veneilyloma viikoksi.

VALTAKUNNALLISET KILPAILUTEHTÄVÄT:

1. Reittisuunnitelma on ennakkosuunnitelma, joka tehdään aiotulle merimatkalle tai sen osalle. Reittisuunnitelma tehdään karttatyöskentelynä etappi etapilta. Reitti on hyvä piirtää kartalle ja sen lisäksi merkitä suunnitelma paperille. Merkitse kartapiirroksena annetun kilpailureitin kolme ensimmäistä etappia vastauspaperin lomakkeelle.
2. Kuvassa on merikartan erantoruuus. Minkä suuruinen kyseinen eranto on tänä vuonna?
3. Tyypillinen luonnonsatama on suojainen lahti, joka on yleensä herkkä ympäristö. Miten huomioit veneillesi luonnonsataman erityispiirteet? Mainitse kaksi asiaa.
4. Mitkä seuraavista välttämistä sopivat paalusolmuun, siansorkkaan (kaksoispolveen) ja knaapisolmuun?
 - a) Solmua käytetään veneen kiinnittämiseen.
 - b) Solmun voi tehdä veden varasta pelastettavan henkilön ympärille.
 - c) Solmu sopii hyvin lepuuttajan ripustamiseen kaiteeseen.
5. a) Mainitse kolme meriteiden sääntöjen hätämerkkiä, jotka soveltuvat veneenkäyttöön.
b) Joudut merihätään kotivesilläsi. Soitat apua matkapuhelimella. Mihin numeroon soitat?
6. Veneessä on oikeakätinen potkuri. Tämä tarkoittaa, että
 - a) Katsottaessa potkuria veneen kulkusuuntaan perästä

keulaan siipi kiertää:

- vasemmalta ylös, oikealle ja alas
- oikealta ylös, vasemmalle ja alas?
- b) peruutettaessa potkurin kierto vetää veneen perää:
- oikealle tai
- vasemmalle?

7. Sisäperämoottoriveneen koneilan luukku on kooltaan 1,5 m x 1 m. Luukun tiivisteessä on keskimäärin 0,5 mm:n rako ympäri kehän. Koneilan luukun päälle kertyy 10 cm:n kerros vettä poikkeustilanteen johdosta. Paljonko vettä suurin piirtein vuotaa koneilaan?

- a) tuskin yhtään
- b) n. 2 l/min
- c) n. 20 l/min
- d) n. 200 l/min.

8. RATAMESTARIN LAATIMAT TEHTÄVÄT.

- a) Sido 2 solmua, siansorkka ja paalusolmu
- b) Arvioi kahden ison potkurin yhteispaino
- c) Tunnista 3 Veneilijän lippukirjasta valittua lippua.
- d) Liinan tarkkuusheittoa maalla, heittomatka 10 m.

TULOKSET:

- 1. Haikia: Jartti ja Tellervo Malmi
- 2. Riitu: Aulis ja Riitta Kurko, Risto ja Helena Louhiso
- 3. Elena: Kaarlo ja Leila Makkonen
- 4. Aallotar: Tuomo, Anne, Lauri ja Eero Peltola
- 5. Kati: Ari ja Seija Hänninen, Ilmari Koskela
- 6. Pira: Raine ja Rainer Kääriä

Mervi Värri

HAUTOJEN KUNNOSTUSTA KUORSALOSSA

Hamina-Vehkalahten seurakunta järjesti 11.6.2007 hautojenkunnostuspäivän Kuorsalon hautausmaalla. Mukaan matkalle lähdettiin Haminaasta Tervasaaren laiturista klo 8.00 Vikla I-aluksella, mukana n. 40 osallistujaa.

Mäntylahdesta mukana olivat Aino Harju sekä Marjatta ja Tapani Korpela, Pyösaaresta Ellen Gustafsson, Pirjo Laitinen, Merja Pilhjerla ja Anneli Nurmela, ja Virolahdelta Taija ja Oona Suni. Matkan taitoimme mukavassa puolipilvisessä poutasäässä kiertäen Tammion saaren kautta, jossa kyytiin astui lisää Kuorsaloon menijöitä.

Matkan aikana seurakunnan talousjohtaja Seppo Nokelainen keskusteli laivan yläkannella olijojen kanssa seurakunnan asioista, mainiten mm. matkaan liittyen, että vastaavia hautojenkunnostusmatkoja tullaan tekemään ainakin vielä kahden vuoden ajan, mutta tulevaisuudesta ei ole vielä tarkempaa tietoa.

Rantauduttuamme Kuorsalon saarelle astuimme idylliselle metsäpolulle, joka johdatti meidät runsaslukuisen muurahaisarmeijan saattamana kohti metsän keskellä olevaa hautausmaata. Siellä meitä odotteli muutama osallistujaa lisää, jotka olivat saapuneet omilla veneillään tai kävelen Kuorsalon mökeiltään, sekä lisäksi muutama tuhat hyttystä, jotka tuntuivat ilahtuneen meidät nähdessään.

Joukkomme hajaantui siirtyen kukin omaistensa tai ystäviensä haudoille vieden uusia kukkasia, haravoi- maan sekä muutenkin siivoamaan ympäristöä. Kun paik- kat olivat kunnossa sekä kukkaset kasteltu siirryimme hautausmaan pääkäytävälle, jossa mukana olleen seurakunnan pastorin Pirkko Tulokkaan mukana lauloimme virren, jonka jälkeen hän piti tilaisuuteen sopivan saarnan.

Virallisen tilaisuuden päätyttyä siirryimme Kuorsalon seurantalolle Kuorsalo-seuran tarjoamille maistuville pullakahveille. Halukkaille tarjoutui myös tilaisuus päästä tutustumaan paikalliseen museoon. Kahvihetken ja

mukavan seurustelun päätteeksi siirryimme takaisin laivalle, ja paluumatkalle lähdimme klo 13.15. Kotimatka sujui leppoisasti, ja onnistuneen reissun kruunasi pilvetömältä taivaalta lämpöisesti paistanut aurinko.

Tapani Korpela

Tammiolaiset nousevat laivaan.

PYÖTSAAREN OSAKASKUNTA RETKELLÄ

Retkiporukka kokontuneena Vepsun rantahietikolle.

Pyötsaaren maaosakaskunta teki jo perinteeksi muodostuneen kesäretkensä 14.7. Vepsun ja Pulterin saariin. Sää oli myös "perinteisen" kesäinen. Kaatosadetta ja kovaa tuulta.

Pirjo Laitinen

Lasse Malmi esittelee Vepsun mökkiä sisältä.

Vas. Merja Pihjerta, Seppo Peltola, Raili Valkonen ja Sirkka Kotoluoto.

Vepsun kota.

Vepsun mökki

RAKILAN OSAKASKUNNAN KUUULUMISIA

TALKOOT KALAMAJALLA JATKUIVAT...

Laituri valmistuu vaihdilla. Vas. Pentti Rokka, Antti Ravi, Jaakko Karhi ja Kalevi Suni.

Talkotyönä rakennetun hirsisen kalamajan terassikin on valmis. Portaat vielä puuttuvat.

Rakilan osakaskunnalla on tänä kesänä ollut talkoita Itä-Kotkassa joka lauantai. Hirsistä kalamajaa on ahkerasti rakennettu ja sisustustyöt alkavat olla valmiina samoin kuisti ja rantaan on haavasta tehty laituri. Talkooväkeä on mukavasti riittänyt ja jäipä miehillä aikaa myös juhannuskokoon pystyttämiseen Kalarantaan.

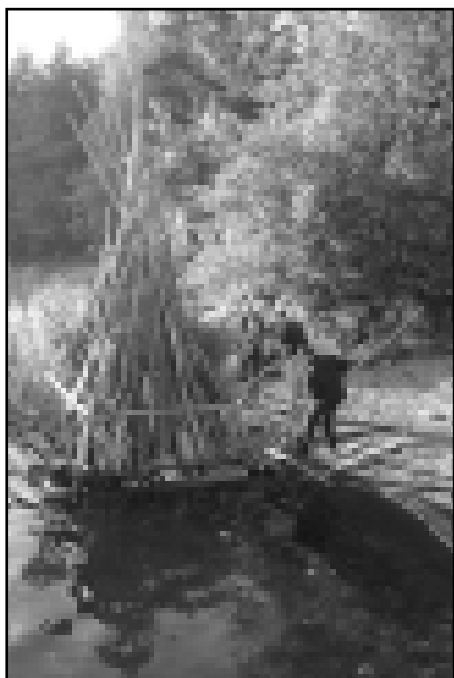
Juhannusaattona oli väki kutsuttu Kalarantaan klo 20.30. ja rannassa heitä odottikin iso kokko. Se oli rakennettu lautan päälle veden rajaan. Siitä se oli määrä siirtää veteen ja hinata veneellä Rakilan lahdelle, jossa se olisi turvallista polttaa.

Kokko osoittautui oletettua painavammaksi ja veden siirrettäessä se ei alkanutkaan kellua vaan painua

pohjaa. Lopulta kokko oli niin syvässä vedessä, että se kellui. Ari Sottinen onnistui kimmellusten jälkeen hinaamaan sen kauemmas rannasta ja oli aika sytyttää kokko. Ennen sytyttämistä kokko kaatui, mutta komeasti Antero Soranta sai sen kuitenkin palamaan.

Kiitokset rakilalaisille mukavasta juhannusaattoilan tapahtumasta ja toivottavasti myös ensi vuonna nähdään Rakilan lahdella juhannuskokko. Ainakaan kokon rakentaneet miehet eivät vaikuttaneet lannistuneilta vaan päinvastoin pohtivat kokon palaessa, miten se ensi vuonna rakennetaan.

Mervi Värrö

KLAMILA LAIDASTA LAITAAN-TARJOTIN: (IDÄSTÄ LÄNTEEN)

1. Pyölinvuoren näkötorni

Rakennettu talkoilla 1996 entisen ilmavalvontatornin paikalle vanhojen valokuvien perusteella. Korkeus merenpinnasta yli 50 m. Pyölinmäellä on ollut parakkikylä sotien aikana ja ns Mustamaan etappi sotien jälkeen.

2. Virolahden urheilu- ja nuorisotalo ns Pyölintalo

Rakennettu 1962 palaneen Työväentalon paikalle. Nykyinen kunto ei ole hyvä, mutta syksy-talvi- ja kevätaikaan talolla on paljonkin käyttöä nuorten vapaa-aikatalona ja liikuntaharrastuspaikkana.

3. Kilometriryypyläs 19 km - 19 km eli Hamina-Virojoki välisen osan Museotietä puolivälin paikka Möllinginmäellä (Piispanmäellä).

4. Uno Klamin tie

Tien varrella viehättävä kyläkokonaisuus. Tie itse on hyvin säilynyt pätkä vanhaa Turku-Viipuri-tietä eli Museotietä eli Suurta Rantatietä.

5. Kalasatama

Kalasatama on rakennettu 1990-luvulla kalastajien tarpeisiin. Lisäksi siellä ovat alkaneet toimia:

- Klamilan Seutu ry: Juhannusmarkkinat juhannuksen aaton aattona klo 14-19, Silakkamarkkinat syyskuun viimeinen sunnuntai klo 10-15 ja joka toinen vuosi Virolahti-viikon päätapahtuma Hapanvellijuhla.
- Klamilan Veneilijät ry: veneilijöiden palvelut, grillikatos, kiosk, pöytä-penkkiyhdistelmät, toimisto ja rantasauna kesällä
- Huurteiset Uimarit ry: avantouinti ja rantasauna talvella

Kalasataman nähtävyydet: kaksi savimiinaa ja torpedo, jotka muistuttavat sota-ajasta, kaksi jäänmurtajan potkuria 10.000 kg ja 7000 kg sekä talonpoikaipurjehduksen ja laivanrakennuksen muistomerkki.

Kalasataman lähistöllä on kaksi Veto ry:n rakennusta: Mäkimaja ja Hiihtomaja. Mäkimajaa vuokrataan ryhmien yöpymiseen, siellä on mm kaksi saunaa. Hiihtomaja on hyvä kokous- ja ruokailupaikka.

Vanha hyppymäki toimii mereltä tulijoille hyvänä maamerkinä.

6. Akateemikko-säveltäjä Uno Klamin lapsuudenkoti Uno Klamin tien varrella, yksityiskäytössä.

7. Majatalo

Ollut entisaikaan maantietä matkaavien palveluksessa nimensä mukaisesti.

8. Ravintola Sillankorva

Entinen pitkään toiminut kauppa, muutettu A-oikeuksin varustetuksi ravintolaksi.

9. Pia Hinttulan ateljee

Akvarelleja

10. Huoltoasema-baari-asiamiesposti Kujansuu Entinen pitkään toiminut kauppa tämänkin. Talon ulkonäkö muuttunut vuosikymmenten varrella. Avoinna joka päivä klo 9-22.

11. Kesätori

Keskellä kylää, kesä-heinä-elokuussa perjantaisin klo 18 alkaen. Kahvitusvuorot jaetaan halukkaille seuroille arpomalla. Musiikkia, arpajaiset, ei myyntipaikkamaksua (sen sijaan jotakin arpajais-voitoksi).

12. Uno Klamin syntymäkoti

yksityiskäytössä

13. Kylätupa Ronkuli

Rän = ryöstö, kull = kukkula,mäki. Kylätupa avoinna ti-ke-to klo 9.30 - 13.30 ja pe 12.00 - 19.30. Leivonnais- ja käsityömyyntiä joka päivä, valokopioita, internet, paikallisinfo ym. Kylätupa on ostettu Osuuspankilta yksityisiltä lainatuin varoin.

14. Klamilan kyläkirkko

Rakennusvuosi 1955. Hoidetaan nykyisin kyläläisten toimesta talkoilla. Toukokuun lopussa Uno Klami-näytelmä tai konsertti. Rahaa ylläpitoon kerätään kahvituksilla, basaarilla ja tiekirkkona. Kyläläiset ovat uusineet mm keittiön täydellisesti ja korjanneet muutenkin paikkoja.

15. Klamilan Muksula

Rakennettu sotien jälkeen ruotsalaisen avustusrahan turvin. Toiminut aluksi neuvolana, lääkärin vastaanottoilana ja terveys-henkilökunnan asuntona, nytemmin lasten päivähoitopaikkana. 16. Klamilan koulu Vanhempi koulurakennus oli toiminut kestäkievarina ja hankittiin kouluksi 1888. Ns alakoulu on rakennettu 1937. Peruskoulun ala-asteella on oppilaita nykyään noin 40.

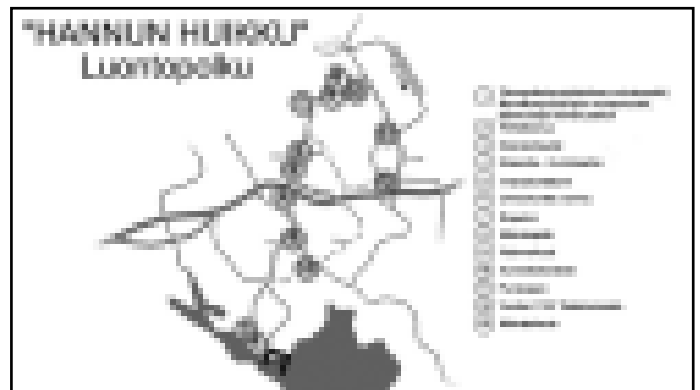
17. Natturi

Maastoajoratoja kesällä, laskettelua ja hiihtoa talvella.

18. Hannun huikku

Luontopolku, jonka varrella paljon nähtävyyksiä, mm Kummikirkon kivet, Pyölinvuoren näkötorni ja pronssikautisia hautoja.

Tuija Paalanen

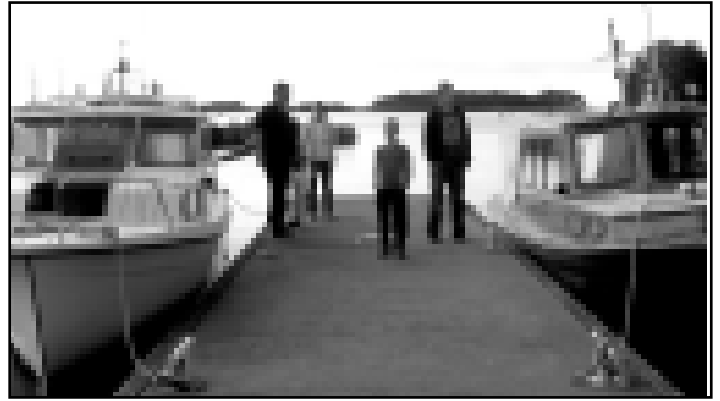
AALLOTAR JA HAIKIA ETELÄISILLÄ MERILLÄ

Jartti Malmin ja Tuomon Peltolan venekunnat tekivät kesällä retken Vergiin, jossa sijaitsee eteläisen Suomenlahden itäisin kapakka.

Jartti Malmin venekuntaan kuului Terttu Malmi. Anne, Juho ja Eero Peltola muodostivat Tuomo Peltolan venekunnan. Matkalle lähdettiin perjantai-iltana klo 19.00 ja ensimmäisen yön retkeläiset viettivät Haapasaaressa, jossa hoidettiin myös tullivollisuudet. Aamulla matka jatkui kohti Viron Vergiä ja sinne saavuttiin seitsemän tunnin ajomatkan jälkeen.

Kaksi seuraavaa yötä retkikunta vietti Vergissä, josta he tekivät päiväretken Rakveren kaupunkiin. Paluumatka Haapasaareen kesti kovan tuulen vuoksi kymmenen tuntia. Retkeläisillä ei kuitenkaan missään vaiheessa ollut huolta, koska navigoinnista huolehti monia meriä seilannut Jartti Malmi.

Mervi Värrä

Veneet Haapasaaren tullin laiturissa. Vasemmalla Jartti Malmin Haikia ja oikealla Tuomo Peltolan Aallotar. Kuvassa vasemmalta Tuomo Peltola, Jartti ja Tellervo Malmi, Eero ja Juho Peltola.

LAMPAILLE HEINÄÄ

Heinäkuussa talkoitiin kylätalkkarin kolmelle lampaalle, Maisalle, Al-malle ja Altille heiniä talveksi Aino Harjun pellolla.

TATU TAMPEREEN LAVOILLA

Kesäkuun 16. – 17. päivä vietti Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL kesäjuhlia Särkänniemen huvipuistossa Tampereella. Kyseessä oli uuden ammattiliiton ensimmäinen iso jäsen- ja perhetapahtuma, jonka esiintyjäkaarti oli koottu liiton oman jäsenistön sisältä. Niinpä myös Tapani Korpela kutsuttiin esiintymään Särkänniemen lavalle lauantaina 16.6., ja vastattuaan kutsuun myöntävästi lähti Tapani kyseisen päivän aamuna koko perheensä ja anoppinsa kera kohti Tamperetta.

Paikalle saavuttiin hyvissä ajoissa jo ennen puoltapäivää, ja heti ensimmäiseksi otettiin selvää lavan sijainnista. Kauaa ei sitä tarvinnutkaan etsiskellä, sillä yksi JHL:n esittelypisteistä löytyi heti huvipuiston sisäänkäynnin luota, ja selkeän opastuksen saattamana Tapani lähti valmistautumaan esiintymiseensä.

Itse lauantain juhlatilaisuus alkoi klo 13.00 liiton puheenjohtajan tervetuliaispuheella, jonka jälkeen tapahtuman juontaja kutsui paikalle päivän ensimmäisen esiintyjän – Tatu. Saatesanoiksi hän kertoi Tatu olevan melko lailla vaatimaton kaveri, joka ennen esiintymistään oli kertonut laulevansa vain omaksi ilokseen... "ja olen minä kerran Tarja Halosellekin laulanut".

Tatun ohjelmisto koostui neljästä Veikko Lavin laulusta, joista varsinkin nopeatempoinen Silakka-apajalla sai ylei-

sön innostumaan. Muina lauluina kuultiin Prinsessan sukkanauha, Lemmenvällyt sekä Onnen jenka.

Hyvin sujuneen esityksensä jälkeen Tatu päätti vaihtaa vapaalle ja uskaltautui käymään Särkänniemen hurjimmassa laitteessa Tomadossa. Paljon muihin laitteisiin hän ei sitten enää oikein ehtinytkään, sillä vielä oli edessä pitkä kotimatka ja JHL:n kesäjuhliin saapuneet 10 000 jäsentä ruuhkauttivat huvipuiston laitteet laitejonojen venyessä melkein tunnin mittaisiksi. Ennen Haminaan lähtöä oli tosin vuorossa vielä yksi elämys – ruokailu viikinkiravintola Haraldissa Tampereen keskustassa. Nähtäväksi jää, minne Tatu esiintymismatkat vielä ylettävätkään – Tamperekin on nyt jo kunnialla koettu!

Susanna Korpela

SARGASSOMEREN VAELTAJA VAARASSA SYDÄNKYLÄ MUKANA EU:N ANKERIAS TUTKIMUKSESSA

Klamilan kalasatamassa otettiin perjantaina 10.8. näytteitä 50 ankeriaasta, jotka sydänkyläläiset Tuomo, Arto, Henri ja Hannu Peltola sekä Jallo Malmi, Petteri Kauppinen ja Albert Lindholm (neljä venekuntaa) olivat pyytäneet tutkija Jouni Tuloselle ja hänen avustajalleen Juha Leijalle ankeriaskantojen tutkimista varten.

Riista- ja kalatalouden tutkimuskeskus on käynnistänyt vuonna 2006 tutkimushankkeen, jonka tavoitteena on EU:n vaatiman koko Suomen käsittävän ankeriasuunnitelman laatiminen. EU:ssa ollaan huolissaan ankeriaskantojen heikentymisestä ja poikasten hintojen noususta. Ankerioiden viljely on sekä Euroopassa että myös Aasiassa lisääntynyt voimakkaasti ja tämä kehitys on nostanut poikasten kysyntää ja hintoja.

Hoitosuunnitelman tulee olla valmiina vuoden 2007 lopussa, mutta tähän tuskin päästään. Tutkimus, jossa Riista- ja kalatalouden tutkimuskeskus kerää tietoa tehtyjen ankeriasitutusten onnistumisesta, selvittää ankerioiden tauti- ja loistilannetta sekä määrittää ympäristömyrkkypitoisuuksia lihaksesta ja sukurauhasesta, kestää vuoteen 2009. Tutkimuksen, joka käsittää koko Suomen rannikon ja osittain myös sisävesiä kuten Tampereen Kuloveden, Lahden Vesijärven ja Pyhäjärven, perimmäisenä tavoitteena on kuitenkin osoittaa ankeriasitutusten onnistuminen ja turvata poikasten saanti istutuksiin myös jatkossa.

EU:n tavoitteena on lisätä vaellusankerioiden määrää 40 prosenttiin siitä, mitä se on ollut 1900-luvun alkupuolella, joskin on vaikea määrittää kuinka paljon ankeriariaita tuohon aikaan oli. EU on kuitenkin määrännyt, että

Etualalla Jouni Tulonen etsii ankeriaan kuuloluita, jotka Juha Leija on valmistautunut pussittamaan.

Vasemmalla Juha Leija merkitsee ylös kalan pyyntipäivän, mittoja, sekä värin. Työntömitalla (keskellä) mitataan ankeriaan silmän halkaisija. Ennen vaellukselle lähtöä ankerias alkaa kasvattaa silmiä ja muuttaa värin. Oikealla vaaka. Etualalla uimarakkoja sekä kerällä olevia sukkulamatoja.

nyt kasvatettavista poikasista 30 % tulee mennä istutuksiin ja loput viljelyyn. Istutusten määrää lisätään vuosittain 5 % niin, että vuonna 2013 70 % kasvatetuista ankeriaan poikasista menee istutuksiin.

Tutkija Jouni Tulonen Evon tutkimusasemalta Lammilta arvioi jokaisen tutkittavan ankeriaan värin, mittasi pituuden, painon ja silmän halkaisijan. Tämän jälkeen hän halkaisi ankeriaan vatsasta lähtien, taivutti ankeriaan niskan taaksepäin ja teki puukolla poikittaisen viillon niskan, jolloin hän sai näkyviin ankeriaan kuuloluut. Ne hän irrotti ja laittoi tutkimusavustajansa Juha Leijän ojentamaan pussiin tallennettavaksi tarkempia tutkimuksia varten.

Tallennettuaan kuuloluut, hän tyhjänsi ankeriaan vatsan ja tutki uimarakon. Sieltä saattaa löytyä *Anguillacola crassus*-sukkulamato, joka on lähtöisin Japanista. Mato pääsee ankeriaaseen äyriäisten syötyä madon toukkia ja pienempien kalojen syötyä sitten näitä äyriäisiä ja ankeriaan lopulta syötyä äyriäisiä syöneen kalan.

Sukkulamato kasvaa ja lisääntyy ankeriaan uimarakossa niin, että uimarakossa saattaa olla useita kymmeniä jopa 5-6 cm pitkiä matoja on. Madot heikentävät ankeriaan yleistilaa niin, että se ei ehkä pystyäkään uimaan kutupaikalleen Sargassomereen (sijaitsee siellä Bermudan kolmion kieppeillä, josta Golf virta lähtee pohjoiseen). Sydänkylän alueelta pyydystetyistä kaloista suurelta osalta löytyi muutama sukkulamato.

Tutkija otti vielä talteen muutaman ankeriaan pyrstöstä noin 10 cm palan ja sukurauhaset myrkkypitoisuuksien tutkimista varten. Tutkija Jouni Tulonen oli tyytyväinen otokseen, jonka hän sydänkyläläisiltä sai. Ankeriaita oli riittävä määrä eli 50 kappaletta. Lisäksi ne olivat erikoisia vajaan puolesta kilosta jopa puoleentoista kiloon. Tutkija lupasi tulla tänä vuonna uudelleen Sydänkylään, jos saalista tulee vielä paljon ja hänet kutsutaan paikalle.

Mervi Värri

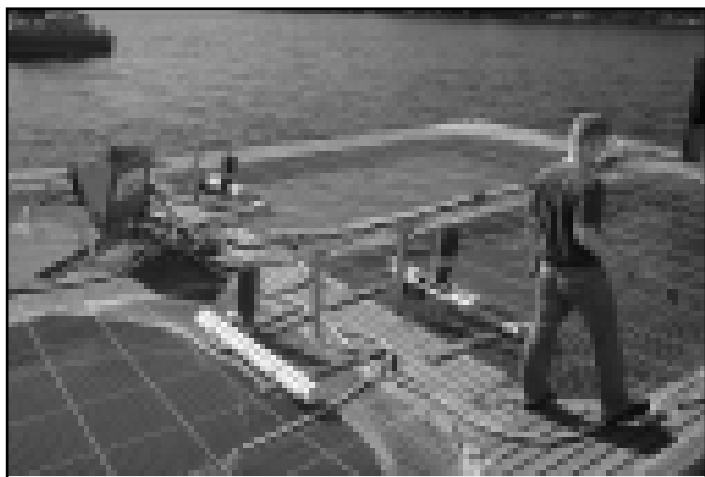
Lauri Etholenin rakentama savustuslaite.

KALANKASVATUSTA

Klamilan kalasatamassa vierailevan huomio kiinnittyy iltaisin laituriin välissä palaviin valoihin. Valot kuuluvat Sydänkylän ja Järvenkylän osakaskuntien kalankasvatamoon ja niillä on tärkeä merkitys, ne houkuttelevat planktoneita kasvatusaltaisiin ja kalat näkevät syödä yölläkin.

Kalankasvatusaltaissa on tänä kesänä ollut kasvatukseen siianpoikasia, jotka tullessa painoivat noin 0,42 g. Istutettaessa ne painavat 12-13 g ja ovat 100-110 mm pitkiä. Niistä on koko kesän huolehtinut Juho Peltola. Hän käy päivittäin altailla täyttämässä ruokinta-automaatit, putsaamassa kasvatuskassien seinämiä planktonista ja paikkaamassa suojaverkkojen reikiä. Muutamat linnut kuten varikset ja lokit yrittävät saalistaa kalanpoikasia nokkimalla reikiä suojaverkkoon.

Työ on Juholle mieluisaan onhan hän jo kolmatta kesää samassa hommassa. Työ ei vie liikkaa Haminan lukiota käyvän pojan ajasta, noin tunnin päivässä. Kalat on ruokittava ja altaiden ja suojaverkkojen kunto tarkastettava päivittäin, mutta onneksi niitä ei tarvitse tehdä päivittäin samaan kellon aikaan. Tänä kesänä tosin tuli vähän ylimääräistäkin puuhaa, kun kasvatusaltaat jouduttiin vetämään lähelle rantaa, suojaan heinäkuun viimeisen päivän myrskyltä.

Perjantaina 17.8. kävi TE-keskuksen piirikalastusmestari Niko Lehtola mittaamassa ja punnitsemassa kahden altaan eli oikeanpuoleisten altaiden kalat ja sen jälkeen ne (25 000 poikasta) lasketaan mereen. Kalat kuuluvat TE-keskuksen itäisen Suomenlahden velvoiteistutuksiin.

Loput kalat lasketaan mereen elokuun lopulla, kun nekin ovat kasvaneet riittävän suuriksi. Kaloja, joita alun perin oli 50 000, lasketaan istutusvaiheessa olevan 49 000, sillä hävikin ajatellaan olevan noin 1-2 % poikasten määrästä. Näistä myöhemmin istutettavista kaloista 10 000 on Virolahden

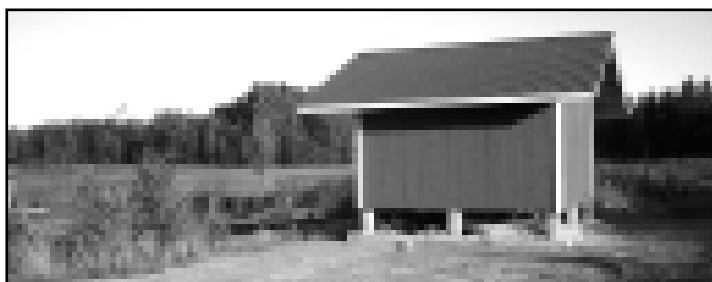
kalastusalueen istutuksia, ja loput Sydänkylän (2/3) ja Järvenkylän (1/3). Tämän jälkeen kasvatustila nostetaan merestä ja kalankasvatus lopetetaan toistaiseksi, koska rahoitusta altaan peruskorjaukseen ei ole saatu.

UUSI RANTA-AITTA

Jokniemen eteläiseen päähän on valmistumassa pitkästä aikaa uusi ranta-aitta. 1970-luvulla vanhat ranta-aitat purettiin, mutta Petteri Kauppinen ja Pertti Lindholm ovat rakentamassa komeaa uutta punaista ranta-aittaa.

Ranta-aitan rakentaminen on mahdollista jokaiselle Sydänkylän osakaskunnan jäsenelle. Ranta-aittaa haluava voi ottaa yhteyttä osakaskunnan esimieheen, taarasti Tuomo Peltolaan, jonka kanssa sopii rakennuspaikan. Sen jälkeen ranta-aitasta tulee laatia alustavat piirustukset ja toimittaa ne osakaskunnan hallintokunnalle, joka myöntää luvan rakennuslupan hakemiseen. Tämän jälkeen tulee hakea rakennuslupaa kunnalta.

Ranta-aitan omistajat maksavat vuosittain 25 euron venepaikkamaksun ja he voivat halutessaan myydä aittansa toiselle osakaskunnan jäsenelle. Osakaskunnan kokouksen päätös kieltää ranta-aittojen eteenpäin vuokrauksen eli ranta-aitat ovat ainoastaan osakkaiden omaan käyttöön tarkoitettuja.

TAARASTI

Hapanvelli juhla on taas valittu taarasti ja taarastinna vuodeksi. Taarastiksi valittiin Sydänkylän osakaskunnan puheenjohtaja Tuomo Peltola ja taarastinnaksi Elina Talsi Häppilästä.

Taarasti on vanha nimitys henkilöstä, joka 1700-luvulta Viipurin komendanttikunnan hallintokaavion mukaan edusti kyläkuntaa toimien nimismiehen ja kirkkoherran alaisena. Taarasti joutui ottamaan käskyjä vastaan myös suoraan komendantilta.

Taarasteja käytettiin Virolahdella myös kalastuksen järjestämiseen. 1840-luvulla taarasti valittiin vuosittain Rummanuspäivänä, joka oli saariin kevätkalastukseen kokoontuneiden yhteinen vapaa- ja juhlapäivä.

Veli A. Klamin laatimassa Lahnelaissa määritellyt taarastin tehtävät:

"Sinä taarasti tasainen, mies muita muhkeampi.
Ota keppi kätehesi, helamiekka heilaksesi.
Kanna sitä kunnialla, arvossasi astuskele.
Tiiot sillä on pätevät, päässäsi on puntit selvät.
Sopu selvi, riita ratko, rantaviiva rakenna.
Parahiksi pohjakunnan, kotiseudun kunniaksi."

Mervi Värrö

Hannu Peltolan silakkarysä, ei aivan tavallisen harrastajakalastajan vakiopyydyksiä.

RYSÄKALASTUSTA RUISSAAREN VESILLÄ

Sydänpöytä alueella on jokaisella asukkaalla mahdollisuus halutessaan aloittaa silakan rysällä pyynti kunhan vain maksaa kalastusluvan ja sopii kalastuskunnan esimiehen, taarasti Tuomo Peltolan kanssa rysän paikasta.

Hannu Peltola, joka on kolmannen luokan kalastaja eli kalastaa sivutyönään, aikoo laittaa rysän vanhalle rysäpaikalle Ruissaaren itäpuolelle Hurjiin Helliin syyskuun alkupuolella. Rysään voidaan pitää vedessä noin kuukauden verran, jonka jälkeen se on putsattava. Rysä koetaan parin päivän välein.

Syyskuussa tuoretta silakkaa kannattaa käydä kyselemässä Klamilan kalasataman hallista keskiviikko-, perjantai- ja sunnuntai-iltaisoin klo 19.00. Kalaa on myytävänä, jos kalastaja Hannu Peltola saa saalista ja hintakin määräytyy saalismäärän mukaan, mutta yli kahden euron ei hinta todennäköisesti nouse.

Lisää tietoja saa kalastaja Hannu Peltolalta puh. 0400 756 401.

Mervi Värri

Kalastaja Hannu Peltola

ERILAISIA NUORIA KLAMILASSA?

Lehtemme levikin laajennuttua itään päin ehdotimme Klamilan Salen eteen kokoontuneille nuorille, että he voisivat kirjoittaa lehteen omia näkemyksiään. Saimmekin heiltä rajun kuvauksen Klamilan nuorison ongelmasta.

Pyysimme kirjoitukseen vastinetta Klamilan veneilijöiden puheenjohtajalta Jartti Malmilta, joka jo usean vuoden ajan on tahtomattaan joutunut valvo-

ANKKA JA KUJIS:

Klamilan muun nuorison kanssa olen itsekin huomannut, että meillä nuorilla ei ole oikeestaan enää paikkaa, missä aikaamme viettää.

Ensinnäkin Klamilan kalasatamasta meitä on tullu hätistelemään useaan otteeseen, kun ollaan oltu grilliaamassa veneilijöiden grillillä. Siellä ollaan iltaa vietetty hilpeissä tunnelmissa, kunnes tietä pitkin ilmestyy punainen farmariauto. Kalasataman järjestystä yllä pitävä henkilöhan se sieltä saapuu naama punaisena meille huutamaan. Hän ei kaihda keinoja saadakseen meidät pois grilliltä, jos emme hyvällä lähde niin saattaa rautaputki heilahtaa.

Ihmiset hei, kelle te ootte sataman järjestyksen valvonnan antaneef?? Miehelle, joka huitoo rautaputkella nuoria??Ei se ainakaan miun mielestä ole oikein.

Rakennettiinhan meille sitten oma grilli satamaan, missä sitten saisimme olla ja grillailta, mutta sekään ei ole valmistunut kokonaan. Siellä aikaa on tullut vietettyä, mutta nykyään sekin paikka tympii ja kohta emme tietenkään saa olla sielläkään.

Mihin me siis voisimme mennä? Koulujen alkaessa alkaa tietenkin Vapis (Vapaa-aika paikka), mutta sekään ei ole kuin kahtena päivänä viikossa auki. Viikonloppuna, kun aikaa olisi enemmän Vapis on kiinni ja taas seuraa kysymys: Minnes mennä?

Entäs sitten talvella, ulkona pakkasessa ei hirveästi huvita palella. Kuitenkin monella on tapana olla kylillä pyörimässä, moikata kavereita ja viettää aikaa. Nyt kesäloman aikana myös Klamilan Salella pyöriminen kiellettiin.

Tämä kesä on ollut kyllä ihanteellinen ulkona oloon, on ollut lämmin ja aurinko on suurimman osan aikaa paistanut. Vesi on ollut lämmintä uida, tosin nyt merivedessä oleva sinilevä häiritsee satamassa uintia. Jos uimaan tekee mieli, on melkein järkevintä ajella esimerkiksi mopolla Valkjärvelle. Siellä ei ainakaan nyt ole sinilevää ja vesi on lähemmäs 25 asteista. Juotavaa mukaan ja sinne kavereiden kanssa polskimaan.

Monelle miellyttävä 'yllätys' oli, kun Klamilaan saatiin jäätelökioski Ravintola Sillankorvan pihalle. Siitä tuli uusi oleskelu paikka meille nuorille. Siellä sitä sitten istuskellaan, pelataan korttia ja syödään jäätelöä.

Nyt sekin kuitenkin menee kiinni koulun alkamisen vuoksi ja syksyn tulon takia.

Ankka ja Kujis

maan järjestystä Klamilan vierasvenesatamassa.

Molemmista kirjoituksista käy ilmi, että jotain täytyisi tehdä, etteivät ristiriidat enää syvene. Olisikohan kunnan nuorisotyön, Klamilan alueen yhdistysten ja alueen asukkaiden yhteistyöllä mahdollista ratkaista jo vuosia jatkunut ongelma?

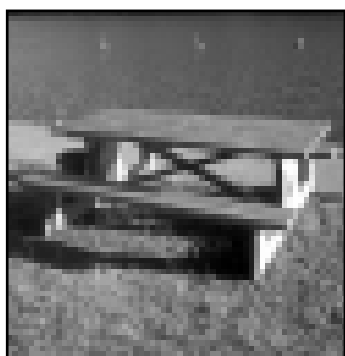
VASTINE NIMIMERKILLE ANKKA JA KUJIS

Ensinnäkin aluksi voisin todeta, että kun arvostelevia kirjoitelmia kirjoitellaan niin hyvien tapojen mukaisesti ne tehdään oikeilla nimillä, ei nimimerkillä tai lempinimellä. Kuten Ankka ja Kujis. Toiseksi olin kahden vaiheilla, että kannattaisiko tuohon kirjoitukseen edes vastata. Tapana on paikallisista asioista kirjoittaa paikallisessa lehdessä. Uskon kirjoittajien olevan muita kuin klamilalaisia, eli heitä ei kiinnosta muu kuin oma "viihtyvyys". Sotkuista viis.

Kirjoituksenne alussa paljastuu ongelman oleellinen ydin. Veneilijöiden grillillä. Siis, vain ja ainoastaan Veneilijöiden, ei esim. nuorison.

Kerran vielä. Veneilijöiden omistuksessa on kioski, grillikatot, toimisto/varastorakennus, käymälät, sauna puoleksi Huurteisten Uimareiden kanssa sekä kalusto vierasvenelaiturin tuntumassa. Lisäksi Veneilijöiden omistuksessa on polttoainesäiliöt ja jakelumittarit.

Mopoilevalla ja autoilevalla nuorisolla ei ole mitään oikeutta viettää hilpeitä, tunnelmallisia iltoja ja öitä em. paikoissa, etenkin, kun tällaisten iltojen jälkeen alue on kuin kaatopaikka. Minkä ihmeen takia paikat pitää sotkea, pullot rikkoa, pöydät ja tuolit heittää mereen, polttoainemittareiden lasit rikkoa, käymälöiden paperit heittää serpentiineinä metsään jne. Luetteloja voisi jatkua. Joukossa pyörii henkilöitä, jotka edellisenä kesänä heittivät raskaat pöytä/penkki systeemit mereen ja jotka allekirjoittanut sitten muutaman päivän kuluttua kävi hinaamassa erään luodon rannasta takaisin. Että kehtavat ängetä kerta toisensa jälkeen grillille.

Alueen siisteys, kunnossapito, palvelut ja rauhallisuus ovat hyvin tärkeitä asioita vierasveneilijöille, jotka arvostavat juuri näitä seikkoja. Mitä enemmän vieraskäyntejä, sitä enemmän hyötyy paikallinen liike-elämä lisääntyneestä liikevaihdosta.

Allekirjoittanut on ainoa henkilö, joka yrittää pitää järjestystä em. alueella. Kun ikääkin on jo reilusti yli kuumikymmenen, niin ei se paikkojen siivoaminen ja kunnossapito kovin helppoa ole. Toivottavasti nuorisossa olisi edes joku, joka tajuaa tilanteen. En usko, että Ankka ja Kujis ymmärtää tilanteen ongelmallisuuden.

Menneenä kesänä joku vähäjärkinen soitti yöllä poliisit paikalle ja kaljapullo kädessä tinkasi poliisilta lupaa olla grillillä. Ei poliisikaan voi antaa oleskelulupaa vieraille alueille ilman omistajan suostumusta. Samana yönä pari pikkulikkaa soittivat äidit apuun, että heitä ajetaan pois grilliltä. Äidit tulivat, vaan en kuullut ensimmäistäkään kehotusta, että menkää likat kotiin. Eikö vanhem-

pia todella kiinnosta se, missä seurassa lapset liikkuvat ja se, että mistä he oluensa ja siiderinsä hankkivat. Siinä porukassa ei 18-vuotiaita ollut kuin yksi kappale. Itselleni jäi sellainen tunne, että näytelmän suurin konna olen minä. Mainittakoon vielä se, että ennen kuin poliisit ja äidit tulivat, niin paikalta kerättiin pikapikaa pullot, tölkit, paperit ja muovikassit. Paikka oli siisti. Tätä ei olisi tapahtunut, jos paikalla ei olisi ollut valvovia silmiä.

Veneilijät todella kustansivat nuorison grillikatoksen tarvikkeet ehdolla, että nuoriso myös rakentaa sen. Vaan kuinkas kävikään. Homma jäi viittä vaille valmiiksi. Joukossa on parikymppisiä riukskoja miehenalkuja, vaan tarmo loppui kesken. Pahantekoon kyllä voimia riittää. Ja mopoilla päristelyyn. Sitä paitsi, ei teitä kukaan ole sieltä pois ajamassa. Sen kun mesoatte siellä. Katostahan on jo alettu nuorison toimesta tuhoamaan. Uskon sen olevan vain ajan kysymyksen, milloin se on tuhottu maan tasalle.

Eräs mielenkiintoinen seikka on se, että paikalla olijat eivät tiedä edes omaa nimeään, saatikka sitten muiden. Jos jotain on tapahtunut, niin kukaan ei tiedä mitään. Ei ole edes kuullutkaan, saati tunnistaisi. Vanha suomalainen sanonta, ei korppi korpin silmää noki, pitää tässäkin tapauksessa paikkansa.

Pyörimisellä ilmeisesti tarkoitatte esimerkiksi Salen pihalla ja kesätorilla lorvimista juomien kera, paikkojen sotkemista ja hajottamista. Ei ihme, että kieltoja satelee. Ei kuitenkaan Veneilijöiden toimesta. On muitakin kyllästyneitä tahoja. Menkää ihmeessä itseenne. Ankka ja Kujis.

Mikä teitä estää jatkamasta jäätelökioskilla vaikka aamuun asti? Ottakaa myös samanlaiset juomat mukaan kuten kalasatamassa. Muistakaa kuitenkin lipaista välillä jäätelöäkin. Pysy paikat siistinä, sillä onhan mukana myös omaa väkeä. Ja käyttäytykää yhtä hillitysti kuin satamassa tai Salen pihalla tai kesätorilla. Sitä paitsi kun koulut ovat alkaneet, niin eikö lasten pitäisi iltaisin olla läksyjen kimpussa?

Vanhemmilla ja huoltajilla olisi tuhannen taalan paikka piipahtaa ennalta ilmoittamatta pelipaikoille puolilta öin pahimpina häiriö-öinä. Näkisivät mitä pienet kullannuput puuhaavat parhaimmillaan. Kotona ollaan niin sokeria, mutta kun silmä välttää, niin meno on infernaalista. Ja jos jotain menet sanomaan, niin satavarmasti saat kuulla mikä olet. Siinä kuulee koko suomalaisen alatyylisanaston arsenaalin. Valitettavasti tässä lajissa tyttöpuoliset kullannuput ovat niskan päällä. Oikein pahaa tekee ajatella, että pari kolme vuotta sitten he olivat sieviä, letti/rusettipäisiä pikkulikkoja. Missä ollaan menty metsään?

Joukossa on toivottomia tapauksia, jotka sortuvat mikä mihinkin, mutta uskoisin suurimman osan selviytyvän tulevaisuudessa kunnialla. Tämä osa voisi kuitenkin muistella menneitä ja tuntea edes pienen pistoksen omassatunnossaan. Mitä tuli tehtyä?

*Terv. Jartti Malmi
Klamilan Veneilijät*

KYLÄ MAAILMASSA 2007

Lauantaina 21. heinäkuuta 2007 vietettiin Rantaituvalla Mäntlahdessa jo toistamiseen Kylä Maailmassa-juhlapäivää. Kaikille kyläläisille ja kesäviettäjiille avoin tapahtuma oli tänä vuonna rakennettu Vaula Hyppäsen 50-vuotispäivien ympärille ja se alkoi klo 14.00 ja päättyi puolilta öin. Lisää juhlista nettisivuillamme www.saunalahti.fi/rantaj.

Power trio syntyi hetken oikusta: bassossa Mika Shemeikka, rummuissa HH orkesterin toinen rumpali, sekä kitarassa Timo Pakkanen.

Hiekkarannan hymy oresterin rock- kantri-, iskelmä- jazzpoljento innoitti yleisön tanssimaan.

Nukketeatterin katsomoa. Kaikenikäiset viihtyivät juhlissa iltaan saakka.

Nukketeatteri Lempi. Maija Keinänen ja Punahilkka.

Yllä päiväsankari Vaula Hyppänen kukitettuna. Oikealla Vaulan tytär Janica Hyppänen pitää juhlapuhetta äidilleen.

Valitettavasti lehtemme ei mahtunut suunniteltua artikkelia juhlien kulusta, julkaisemme sen internet sivuillamme, kuten myös muuta materiaalia. www.saunalahti.fi/rantaj

JUHANNUSTA URHEILLEN

LENTOPALLOA RANTAITUVALLA

Juhannukseksi oli Mäntlahteen saapunut runsas joukko keskikesän juhlijoita. Kaunis sää ja kenties paikallisen voimistelu- ja urheiluseuran 90-vuotisjuhlavuosi innoittivat juhannuksen viettäjät liikkumaan. Torstaina talkoiltiin Rantaituvan pellolle lentopallokenttä ja Mika Arolan lahjoitettua verkon päästiin pelaamaan lentopalloa.

Torstaina harjoiteltiin vielä lasten jalkapallolla, mutta perjantaina Rannantaikaa väki hommasi oikean lentopallon ja niin voitiin haastaa vierailijat peliin. Juhannusaattona pelattiinkin tiukka ottelu Mäntlahden ja Helsingin joukkueen välillä. Helsingin joukkueessa pelasivat Jussi Sinisalo, Hannu Reimari, Toivo Moustgard, Markku Vuoppola, Mika Shemeikka ja Simo Hyppänen. Mäntlahtea edustivat Joel Reimari, Seppo Ojala, Mervi Värrä, Miia Kiiski sekä Taneli ja Samuli Jääskeläinen.

Ensimmäisessä erässä vierasjoukkueen peli ei vielä kulkenut ja niinpä Mäntlahti voitti erän murskaavalla 25-2 ylivoimalla. Toisessa erässä vierasjoukkue sai pelinsä kuntoon ja erä menikin heille luvuin 25-13. Kolmas, ratkaiseva erä päätettiin pelata vasta seuraavana päivänä jalkapallo-ottelun jälkeen, koska osa porukasta halusi lähteä Rakilaan kokolle ja osa saunomaan. Näin joukkueille jäi aikaa hioa strategiaansa ja kenties harjoitellakin.

JALKAPALLOA SATUMAAN KENTÄLLÄ

Juhannuspäivänä pelattiin perinteeksi muodostunut jalkapallo-ottelu. Tänä vuonna pelikenttä kuitenkin vaihtui, koska Simonvuoren kentän olivat vallanneet emolammas ja kaksi karitsaa. Uusi pelikenttä löytyi Mika Arolan koripallokentältä, jossa jo aattoiltana oli pelattu koripalloa.

Jalkapallopelin oli sovittu alkavaksi klo 13.00, mutta kaunis ilma oli houkuttellut osan pelaajista uimaan ja peli saatiin käyntiin vasta klo 13.30, kun tarpeeksi pelaajia saapui paikalle. Koska kenttä oli pieni, tarvittiin tiukat säännöt kuinka pelataan ja niistä päästiinkin helposti sopuun. Maalia ei saanut tehdä alle viidestä metristä ja

koska maalit olivat pienet, ei maalivahtejakaan saanut käyttää.

Pelaajat jaettiin kahteen joukkueeseen Mäntlahden (Seppo Ojala, Taneli Jääskeläinen, Jussi Sinisalo ja Valtteri Suortti) ja Muuhun maailmaan (Luka Hannula, Joel Reimari, Hannu Reimari, Riku Juvonen ja Niko Arola) ja peli aloitettiin.

Kentällä pelasi neljä pelaajaa kerrallaan ja Mika Arolan toimiessa erotuomarina sääntöjä noudatettiin hyvin; lähellä olleet kasvimaat eivät paljon kärsineet. Mäntlahden johtaessa 3-2 Taneli Jääskeläinen halusi pitää pienen tauon, mutta hänelle ei löytynyt varamiestä ja Mäntlahden joukkueen ollessa vajaa teki Muu maailma tasoittavan maalin. Peli muuttui jännittäväksi. Muutamia minutteja ennen pelin päättymistä Muu maailma teki vielä yhden maalin eikä Mäntlahti enää kovasta yrityksestä huolimatta pystynyt tasoittamaan ennen pelin päättymistä. Joten jalkapallopeli meni vieraille 4-3. Mutta Mäntlahdella oli vielä mahdollisuus voittaa lentopallo.

RATKAISU RANTAITUVALLA

Pelaajille varattiin 15 minuutin siirtymis- ja lepoaikaa ennen Rantaituvan kentällä pelattavaa lentopalloa. Mäntlahden joukkueesta puuttui kaksi pelaajaa, kun Samuli Jääskeläinen ja Seppo Ojala eivät saapuneet paikalle. Helsingiläisistä saatiin onneksi vahvistusta, kun Markku Vuoppola ja Nasim Zerrouti tulivat Mäntlahden joukkueeseen ja peli päästiin aloittamaan.

Helsingiläiset olivat onnistuneet yön aikana hioomaan strategian, jolla he hallitsivat peliä alusta asti, Mäntlahden joukkueen kovasta vastustuksesta huolimatta. Mäntlahti yritti mm. murskata vierasjoukkueen ylivoiman vaihtamalla pelaajia. Petteri Kapanen ja Ilkka Ahmavaara kävivät vuorotellen vahvistamassa Mäntlahden joukkuetta, mutta kovasta yrityksestä huolimatta, se joutui antamaan vieraille periksi. Helsinki voitti juhannuspäivänä pelatun erän luvuin 25-11 ja näin koko lentopalloturnauksen voitto meni tänä vuonna Helsingille luvuin 2-1.

TALKOOHENKEÄ KYLILLÄ

1900-luvun alussa kyliemme suurin ponnistus oli kansakoulun rakentaminen, se tapahtui talkoovoimin ja oli mielestäni tärkein hanke Mäntlahden, Pyötsaaren ja Rakilan alueella viime vuosisadalla. (sodan jätin pois tältä listalta, sitä eivät suomalaiset halunneet, se oli naapurimme raajan ja niljaisen johdon hanke.) Kun ajattelee kylien rakennuksia ja niiden historiaa tulee mieleen valtava määrä talkoita, mitä ne ovat vaatineet. Sata vuotta siten tehdyn talon ja piharakennusten katotkin on talkoilu valmistumisen jälkeen moneen kertaan uudella pinoitteella. Ensin päreillä jokunen kerta, sitten ehkä huovalla, huovan jälkeen sementtitiilillä – tai päinvastoin ja lopuksi pellillä, eikä sekään ole ikuinen, niitäkin on jo uusittu.

Uuden talon rakentamisessakin käytettiin paljon enemmän talkoovoimaa kuin nykyisin. Sata vuotta koulu- rakennusten valmistumisen jälkeen ylivoimaisesti suurin ponnistus kylillä oli kuitenkin vesi- ja viemäriverkon rakentaminen. On vaikea kuvitella jotain suurempaa kyläs-

sä tarvittavaa työtä tällä vuosisadalla, ehkä se oli myös tämän vuosisadan tärkein työ. Koneet tekivät suurimman ja raskaimman työn, onneksi oli isä ja poika Tykkä kaivinkoneidensa puikoissa. He tekivät työnsä huolella, maat jäivät tasaisemmiksi, kuin ennen kaivuun aloittamista. Työssä tarvittiin myös lapiomiehiä ja putkien käsittelyssä, varsinkaan alkupään paksut putket eivät helposti nöyryyneet, ne taipuivat maan alle uomiinsa vasta voiman edessä, hiki siinä tuli. Talkootunteja tehtiin tuhansia ja sehän laski kokonaiskustannusten hintaa huomattavasti. Sata vuotta sitten pyötsaarelaiset olivat talkoilemassa koulua, nyt he talkoilivat oman kylänsä putket maahan kuten rakilalaisetkin.

Itse innostuin suurentamaan taloamme sen jälkeen kun väki väheni ja tila lisääntyi; tykkään suunnitella rakennuksia ja pitäähän ne sitten valmista, että näkee mille ne näyttävät, siis ei oikein viisasta. Siitä olen ollut iloinen, että kavereita on tullut moniin talkoisiin ja heidän ansiostaan työt ovat valmistuneet. KIITOS! ...jaa tuohon keinun viereen taitaisi mahtua pieni rakennus...

Harri Jääskeläinen.

NUOTIOPAIKKA MATTO- LAITURIN VIEREEN

Pyötsaaren sillan lähellä sijaitsevan kaupungin mattolaiturin viereen tehtiin jykevästä kivistä kunnollinen nuotiokehä. Kekäleistä päätellen paikassa on aina poltettu nuotioita useissa kivien muodostamissa koloissa. Ne ovat olleet epävirallisia nuotioita, ei ole ollut maanomistajan lupaa niin kuin laki on jo vuosia määrännyt. Tähän nuotio- paikkaan on Kaakonrannan kyläyhdistys saanut kaupungilta luvan kirjallisena. Lupa on viranomaisen myöntämä, joten voimme puhua virallisesta nuotionpohjasta.

Heinäkuun yhdennentoista päivän illansuussa talkoilimme nuotiokehän, poistimme pienempiä kiviä rantanurmikolta ja siivosimme rantaa hiukan. Lopuksi teimme nuotion ja paistoimme keppien nokissa grillimakkaroita. Iloista talkooväkeä kertyi parisenkymmentä, josta

voimme päätellä, että nuotiolla tulee olemaan myös paljon käyttöä. Tarkoitus oli myös tutkia olisiko rannassa hyvä paikka lapsien mennä uimaan, mutta se homma jäi toiseen kertaan, vesi oli sameaa, mutta ei se pohja pahalta näyttänyt. Pitänee mennä veteen kumisaappaat jaloissa puutarha haravilla haravoimaan meren pohjaa ja ennen kaikkea etsiä lasinpalasia, niitä saat- ta olla. Jos joku tietää paremman konstin se olisi hyvä kuulla. Siispä joukolla rantaan kokkailemaan vaikkapa iltaisin ja nauttimaan auringonlaskuista. Pyötsaarelaiset mukaan, kyllä sopu tilaa antaa. Olisikin hyvä, jos täysjär- kisiä kävisi usein paikalla katsomassa, että järestys säilyy.

Lapsillemme voisimme opettaa suomalaista nuotiokulttuuria, siis sytytys, tulen pitäminen aisoissa ja ennen kaikkea huolellinen sammutus. Paikan siistinä pitäminen on myös tärkeää.

Harri Jääskeläinen.

MÄNTLAHTI RESUME

Vaikka Mäntlahden osakaskunta mäntlahtelaisine yhdistyksineen ei halua tiedottaa lehdessämme, julkaisemme näitä tahoja kenties kiinnostavia artikkeleita tällä palstalla.

90 VUOTTA

Sunnuntaina 5. elokuuta järjestettiin Mäntlahden Toivolassa suuret juhlat, kun Voimistelu- ja Urheiluseura Mäntlahden Rannanpojat ry täytti pyöreät 90 vuotta. Yhdistyksen puheenjohtaja Jouko Sahala avasi klo 14.00 alkaneen tilaisuuden tervehdyksillä, jossa hän mm. mainitsi, että seuran toiminta on ollut verrattavissa mereen – välillä on aallonharjoja ja välillä aallonpohjia, mutta kertoi nykyisin myötätuulien puhaltavan.

Päivän esitykset aloitti Niina ja Kai Huopainen sekä Jouko Teikari, jotka esittivät kartanomusiikkia Rakilasta. Heidän ensimmäinen kappaleensa, joka esitettiin saksan kielellä, oli peräisin Rakilan kartanossa vaikuttaneen äidinkieleltään saksalaisen Marie von Döringin arkistoista, ja esittäjät kertoivat von Döringin olleen mukana mm. rahoittamassa Mäntlahden koulun perustamista vielä vuosi ennen kuolemaansa.

Lauluesityksen jälkeen oli vuorossa Arto Taurian juhlapuhe, jossa hän kertoi hieman Rannanpoikien historiasta. Seuran ensimmäinen puheenjohtaja oli Alexander Raussi, ja alun perin Rannanpojat perustettiin vuonna 1917 Vehkalahden Veikkojen alaosastoksi. Kuitenkin jo heti seuraavana vuonna seura itsenäistyi Mäntlahden kylän omaksi seuraksi leimautuen. Samana vuonna, 1. tammikuuta 1918, ostettiin myös seuratalo Toivola lda ja Elias Skipparilta 9000 markan hintaan. Rahat saatiin paitsi seuran omista varoista, niin myös muutamien kylän isäntien avustuksella, sillä he takasivat 500 markan lainaosuuksia, joilla osa kaupasta rahoitettiin.

Sittemmin seura keräsi varoja Toivolaa varten mm. arpa- ja isilla, iltamilla, tansseilla ja talkoilla, sekä vuokraamalla sitä ulkopuolisten tahojen käyttöön esimerkiksi häiden pitoa varten. Onpa Toivolassa sotien aikaan myös majoitettu sotilaita ja siirtolaisia.

Puheessaan Tauria mainitsi yhdeksi seuran alkuaikojen innoittajaksi opettaja Saimi Mäkelä, ja kertoi että aluksi Rannanpojat kävivät lähinnä vain lähikyläisten välisiä kilpailuja kuten yleisur-

"Twin Peaks" kakku

juhlassa oli paljon väkeä

Sisään liputetut

Rantaiväen lahja

heiluu, pesäpallo ja hiihto esimerkiksi Häppilän, Vilniemen, Ravijoen ja Kuorsalon kanssa, mutta aikojen saatossa seuran kasvatit ovat saavuttaneet menestystä niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Esimerkiksi Heimo Rikkinen on menestynyt pistooliammunnassa Haminan ampumaseuraa edustaen ja Eero Porkka voittanut nuorten SM-estekisojen pronssin Haminan Tarmoa edustaen. Ammattiliittojensa AKT:n ja Satamatyöläisten liiton edustajana on Vilho Raussi puolestaan aikoinaan saavuttanut kolmikymmentä Suomen mestaruutta.

Nykytilanteesta Tauria kertoi seuran talouden pysy-

neen vakaalla pohjalla ja Toivolan olevan erinomaisessa kunnossa. Koska sekä seuran toimintaympäristö että kylän väestörakenteen on vuosien saatossa muuttunut, on seuran toiminnassa haasteena muotoutua muuttuneita olosuhteita vastaavaksi. Tämänhetkisen toiminnan painopiste on liikunta- ja urheiluharrastusten ylläpito ja kehittäminen, ja puheensa lopussa puhui ja totesi kylän väen edelleen olevan vireää ja aktiivista ja Rannanpoikien toiminnan olleen sekä edelleen olevan merkittävä.

Puheen jälkeen esitti Tapani Korpela Mäntlahden jenkkan sekä kaksi muuta laulua, joiden jälkeen Haminan kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pentti Hämäläinen piti puheen. Hän korosti liikunnan merkitystä ihmiselle, sekä kertoi Mäntlahden Rannanpoikien työn olleen monipuolista. Seura "ei ole pysähtynyt ajan henkeen vaan ottanut tulevaisuuden omiin käsiin". Kaupungin tervehdyksen jälkeen Hamina-Vehkalahden seurakunnan terveiset toi lääninrovasti Jari Pennanen, joka kehui kyläyhteisöämme, jossa vielä puhalletaan yhteen hiileen. Hän myös kertoi, että seurakunnassa pappien työtehtäviä jaettaessa Toivolan "keikat" ovat aina olleet kaikille papeille mieluisia ja halutuimpia, sillä siellä vallitsee aina hyvä henki ja on aina väkeä.

Sitten olikin jo Rannanpoikien vuoro muistaa seuran toiminnassa eri tavalla mukana ol-

leita henkilöitä. Seuran viirin kiitokseksi saivat seuraavat henkilöt: Sanelma Joensuu, Mirja Joensuu, Pekka Tiilikka, Matti Muurman, Ossi Yrjönen, Reijo Yrjönen, Eero Porkka, Risto Muurman sekä Heimo Rikkinen. Kymenlaakson laulun jälkeen juhlii seura muistivat vielä Kaakonrannan Kyläyhdistys, sekä Rannantaikaa väki ry, joiden jälkeen oli vuorossa kahvitarjoilu. Kahvitilun yhteydessä esittivät vielä Tapani Korpela, Pertti Rainio ja Pertti Husu muutamia kappaleita haitarin säestyksellä ja halukkailla oli mahdollisuus vapaseen sanaan.

Vaikka Jari Pennanen aiemmin puheessaan kertoi Mäntlahden Rannanpoikien toiminnan nykyisin olevan vähemmän kilpailuhenkistä kuin aiemmin ja sisältävän enemmän yhdessäolon tuntua, niin ei seura menestyksestä jatka toimintaansa vieläkään: tästä esimerkkinä mainittakoon Sulkavan Soudussa SM-mitalin voittanut Seppo Peltola, sekä tietysti kylän omat nuoret Jarkko Korpela, Rosanna Myrskyläinen ja Sanna Poelman, jotka ovat taistelleet aina MM-kisoissa saakka suojalkapallossa Hyrnsalmella! Onnittelut 90-vuotiaalle urheiluseuralle ja menestystä myös tulevaisuudessa!

- Susanna Korpela -

TUTUSTUMISMATKA MÄNTLAHDEN KODALLE

13.6.2007 Mäntlahden Rannanpojat järjestivät suunnistustapahtuman, joka samalla tarjosi mahdollisuuden tutustua uuteen kotaan ja sinne vievään kävelyreittiin. Ennakkomainosten innoittamina paikalle saapui viisi aktiivista rannanpoikaa mukanaan kartat ja kompassit. Otimme metsästysmajalta suunnan ja kahtena parina lähdimme kävelen kohti uutta kotaa kulkien tieuria pitkin Isämeidänkiven luokse, josta poikkesimme metsän siimekseen. Metsässä kulkiessamme Jouko Sahala merkitsi punaisilla värinauhalla käyttämämme reitin, joten nyt muutkin löytävät laavulle merkittyä reittiä pitkin.

Ryhmämme viides jäsen Seppo Peltola toimi osanottajien huoltajana, ja hän ajeli mönkijällä mehua ja makkarat mukanaan laavulle etukäteen, joten kun me saavuimme sinne, oli meillä jo ateria valmiina. Kulkureitti Lähdesuon kautta laavulle on nyt siis merkitty, mutta viitoitusta on tarkoitus vielä myöhemmin parantaa.

- Tapani Korpela-

**KAAKONRANNAN SAPUSKAA:
HAPANVELLI**

Virolahden perinneruoan Hapanvellin alla oleva resepti on julkaistu 10 kertaisena Meijen-lehdessä vuonna 2003. Lehdelle sen oli antanut Virolahden päiväkodin keittäjä Aija Hakola. Valmistusohje löytyy Virolahden kunnan nettisivuilta

Hapanvelli
300 g liotettuja herneitä
1,5 l vettä
6 dl perunakuutioita
1,5 tl suolaa
1 dl hapanjuurta
40 g Keijua

Laita herneet edellisenä päivänä likoon. Kaada liotusvesi pois. Keitä herneet kypsiksi vedessä. Lisää perunalohkot ja kypsennä. Saosta keitto leivänjuurella (ruisjauho, hiivaa, vettä, hapantunut yhden päivän). Lisää suola. Keitä 10–15 min. Tarjoa voin kera. Lisäkkeeksi kylmää maitoa.

KIITOS!

Vietin Rantaintuvalla 21.07.07 50- vuotispäiviäni, jotka onnistuivat yli odotusten. Pieni sadekkaan ei lajistanut juhlatunnelmaa. Kiitän juhlien järjestäjiä, talkooporukkaa, esiintyjiä ja vieraita juhlien onnistumisesta. Kiitokset vielä Toivolle serenaadista, joka lämmitti sydäntä.

Vaula Hyppänen

TAPAHTUMIA**HIRVIJAHDIT ALKAVAT:**

Sydänkylässä 6.10 klo 7.00 metsästysmajalta. Jahtipäällikkönä Petteri Kauppinen.
Hirvipeijaiset 27.10. klo 18.00 Sydänkylän VPK:n talolla.

Vilniemellä 29.9. perinteiseen tapaan klo 7.00 ellei syyskuussa pidettävä Hirvikokous toisin päätä. Jahtipäällikkö Jorma Koivisto päättää, mistä jahti aloitetaan.

Sydänkylän Erämiehet ry:n mestaruuskilpailut hirviammunnassa tiistaina 28.8. klo 18.00 ampumaradalla. Ammutaan 2x6 laukausta 75 metrin matkalta eli entinen hirvikoe.

KANSALAI SOPISTO JÄRJESTÄÄ**Jumppa**

- Toivolassa tiistaisin klo 18.15-19.00 (11.9.)
- Vilniemen Urheilutalolla tiistaisin klo 19.30-20.15 (11.9.)

ANNA JA ARVO

Vuoden 2006 Yhteisvastuukeräyksen aiheena oli "IHMISSARVOINEN VANHUUS".

Tämän keräyksen tuotolla rahoitetaan Haminan seurakunnan ja kaupungin yhteistyöhanke palvelubussin varustaminen kylillä tapahtuvaan vanhusten kohtaamiseen ja avustamiseen.

Palvelubussi tuo kyliin kunnan ja seurakunnan vanhustyöntekijöitä ja he kertovat kyläläisille palveluista, joita on tarjolla ja mistä voi hakea apua, jos ei enää yksin selviydy kotona. Lisätietoja puh: 044 055 4717.

Projektiyöntekijä Ari Kankare Palvelubussin edessä. Bussilla kulkevat työntekijät ja pienet remontti- arpeet kyliin. Tarvittaessa, jos muuta kyytiä ei järjesty, voi Ari Kankare hakea vanhuksen kyläpäivään.

- Pyölintalolla keskiviikkoisin klo 18.00-18.45. (12.9.)

Jooga

- Toivolassa tiistaisin klo 19.00-20.30 (11.9.)

Vatsatanssi

- Pyölintalolla tiistaisin klo 18.00-19.30 (11.9.)

Kudonta

- Klamilan Pienteollisuustalolla maanantaisin klo 15.00-17.30 (10.9.)

- Vilniemen Urheilutalolla torstaisin klo 17.30-20.00 (13.9.)

Kitara/piano

- Klamilan koululla maanantaisin klo 17.00-19.15 (10.9.)

SILAKKAMARKKINAT 30.9. KLO 10 - 15

Klamilan kalasatamassa

**SYKSYLLÄ JULKAISTAAN PIRKKO SORAN-
NAN RUNOKIRJA KUODES AISTI.**

(Tilaisuus Rantaituvalla)

**KIRJALLISUUSPIIRI KOKOONTUU RANTAITU-
VALLA KUUKAUDEN VIIMEINEN SUNNUN-
TAI KLO 15.00.**